

ombudsman

veřejný ochránce práv

Sp. zn. 6/2020/NZ/MSŘ
Č. j. KVOP-841/2021
Datum 12. ledna 2021

Vážený pan
doc. MUDr. Jan Blatný, Ph.D.
ministr
Ministerstvo zdravotnictví
Palackého nám. 375/4
128 00 Praha 2

Vážený pane ministře,

v září roku 2020 jsem tehdejšího ministra zdravotnictví vyzvala k vyjádření k mým zjištěním ze systematické návštěvy Psychiatrické nemocnice Bohnice. Zcela respektuji, že Ministerstvo zdravotnictví je vytíženo epidemií COVID-2019, ale s ohledem na to, že jsem na můj dopis neobdržela žádnou reakci ani 3 měsíce po lhůtě a od jeho zaslání došlo na Ministerstvu zdravotnictví k opakované personální obměně na pozici ministra, považuji za vhodné zaslat dopis znovu. **Můj dopis nevnímejte jako urgenci ke komplexnímu vyjádření. Za stávající situace mi jako reakce postačí vyjádření, že dopis berete na vědomí a vyjádříte se k němu, až to epidemická situace umožní.**

Vážený pane ministře, Vašemu předchůdci jsem v září sdělila, že dne 19. 5. 2020 proběhla systematická návštěva Psychiatrické nemocnice Bohnice (dále také „nemocnice“). Návštěva byla primárně zaměřena na to, jak epidemie COVID-2019 dopadla na péči o pacienty s duševním onemocněním. Z návštěvy byla vypracována zpráva, kterou příkládám k tomuto dopisu. Zprávu jsem zaslala nemocnici a ta se k ní vyjádřila.

Ve zprávě bylo formulováno 6 opatření, z toho 4 se týkala protiepidemických opatření a 2 soukromí pacientů v omezení.

Reakci nemocnice na opatření týkající se protiepidemických opatření považuji za dostatečnou ve smyslu § 21a odst. 4 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů.

Opatření týkající se soukromí pacientů v omezení nepovažuji za dostatečně naplněná, a rozhodla jsem se proto přistoupit k sankci podle § 21a odst. 4 ve spojení s § 20 odst. 2 písm. a) zákona o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů, a vyzoomět nadřízený úřad. Nadřízeným úřadem ve smyslu uvedeného ustanovení zákona o veřejném ochránci práv je vůči nemocnici Ministerstvo zdravotnictví (dále také „ministerstvo“) jakožto zřizovatel nemocnice a ústřední orgán státní správy na úseku poskytování zdravotních služeb.

Nerealizovaná opatření byla formulována následovně:

- Neomezovat pacienta pásy v lůžku na ložnici, kam mají volný přístup jiní pacienti, pokud není zajištěna nepřetržitá osobní přítomnost zdravotníka u omezeného pacienta.
- Zajišťovat vizuální oddělení pacientů v omezení od ostatních pacientů.

Nemocnice k nerealizovaným opatřením uvedla, že se s navrhovanými opatřeními ztotožňuje, nicméně s ohledem na nevyhovující podmínky, množství nemocných a nedostatek personálu je nemůže vždy naplňovat.

Za standard považuji vizuální oddělení pacienta v omezení od zbývajících pacientů a jeho ochranu před ohrožením z jejich strany. Tento standard vyplývá z čl. 1 odst. 13 metodického doporučení ministerstva¹ i z bodu 3.5 standardu CPT z roku 2017.² Nenaplnění standardu představuje jednak zásah do práva pacienta na důstojnost, kdy je ve zranitelné pozici vystaven pohledu osob nezúčastněných na poskytování zdravotní péče, a jednak může dojít k napadení pacienta v omezení ze strany jiných pacientů.

Na oddělení 27 trvá stav, který byl zjištěn při předchozí návštěvě nemocnice,³ kdy pacient omezený uzamčením v místnosti určené k bezpečnému pohybu i fixací kurty může být v místnosti s dalšími pacienty, a to ať už podrobenými omezení, nebo nikoli. Je to dáno kapacitou a řešením oddělení. Personál oddělení popsanou praxi potvrdil s tím, že někdy se jí nelze z objektivních důvodů vyhnout. Z pohledu bezpečnosti a důstojnosti pacienta je to nepřijatelné.

Zdůrazňuji, že příčinu nenaplnění opatření neshledávám na straně zaměstnanců nemocnice, ale v materiálních podmínkách pro poskytování péče. Zdůrazňuji také, že od návštěvy v roce 2018 zařízení vyvinulo výraznou snahu ke zlepšení podmínek pacientů v omezení.

Od vyrozumění ministerstva si slibuji, že ministerstvo spolu s nemocnicí bude hledat způsoby, jak dosáhnout změny materiálních podmínek, které aktuálně vnímám jako limit pro naplnění opatření. Vyrozuměním ministerstva také sleduji podporu změn, které nemocnice v péči o pacienty v akutním stavu realizuje a které dle mého názoru směřují správným směrem. Nepovažuji za přijatelné, aby se metodické doporučení ministerstva o používání omezovacích prostředků nedařilo naplňovat v největší psychiatrické nemocnici v České republice, která se aktivně podílí na reformě psychiatrické péči.

Vážený pane ministře, vyzývám Vás k zajištění realizace uvedených opatření. S ohledem na stávající epidemickou situaci však neurčuji pro realizaci těchto opatření žádnou lhůtu.

S přátelským pozdravem

Mgr. Monika Šimůnková v. r.
zástupkyně veřejného ochránce práv
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)

---

1 Metodické doporučení bylo zveřejněno v roce 2018 ve 4. čísle věstníku Ministerstva zdravotnictví a je dostupné zde http://www.mzcr.cz/Legislativa/dokumenty/vestnik-c4/2018_15323_3810_11.html.

2 EVROPSKÝ VÝBOR PRO ZABRÁNĚNÍ MUČENÍ A NELIDSKÉMU ČI PONIŽUJÍCÍMU ZACHÁZENÍ NEBO TRESTÁNÍ (CPT). Omezovací prostředky v psychiatrických zařízeních pro dospělé (revidované standardy CPT), CPT/Inf(2017)6 [online]. Štrasburk: CPT, 2017 [cit. 23. 7. 2019]. Dostupný z <https://rm.coe.int/16808ef5dd>.

3 Zpráva o návštěvě veřejného ochránce práv v Psychiatrické nemocnici Bohnice (2018), dostupná z https://www.ochrance.cz/fileadmin/user_upload/ESO/PNB_14_18_NZ_zprava.pdf.

Příloha

Zpráva z návštěvy Psychiatrické nemocnice Bohnice